

Največji slovenski dnevnik 1

v Združenih državah 3

Velja za vse leta \$4.00

Za pol leta \$2.50

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily.

In the United States.

Issued every day except Sundays

and Legal Holidays.

50,000 Readers.

TELEFON: 2876 CORTLANDT.

Entered as Second Class Matter, September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under the Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: 4687 CORTLANDT.

NO. 184. — STEV. 184.

NEW YORK, THURSDAY, AUGUST 7, 1919. — ČETRTEK, 7. AVGUSTA, 1919.

VOLUME XXVII. — LETNIK XXVII.

VIHAR V SEVERNEM OHIO

ŠTIRJE UBITI, DVESTO DRUŽIN PREGNANIH IZ PREPLAVLJENIH DOMOV TER DVA MILLIONA DOLARJEV ŠKODE. — POŽAR JE IZBRUHNIL V SKLADIŠČIH, KJER JE BILO POLNO HRANE. — NAJHUJŠI VIHAR, KAR JIH POMNIJO LJUDJE.

Cleveland, O., 6. avgusta. — Vihar, ki je divjal včeraj zvečer po severnem Ohiju, je imel za posledico smrt štirih oseb. Šest oseb je bilo težko poškodovanih, materialna škoda znaša več kot dva milijona dolarjev in več kot 200 družin je moralo zapustiti svoja domovila.

Trije smrtni slučaji so se zvrzili v Youngstown, Ohio, kjer sta bili dve osebi ubiti od strele, dočim je našel tretji smrt, ker je prišel v stik z električno živo.

V Bellevue je utonil neki deček, ki je padel v neko jamo, dočim se je kopal na preplavljeni cesti.

V Tiffin je preplavljenih več kot dvesto domov in prebivalci so morali zapustiti hiše.

Ashland okraj, kjer je bilo škode v znesku \$1.000.000, je največ trpel soglasno s poročili na tukajnjne liste. Voda je odnesla od štiri deset do šestdeset mostov ter poškodovala ceste.

Številni farmerji so izgubili svojo živino, nadalje pšenico in oves na polju. Veliko so trpeli tudi sadovnjaki in vinogradi.

Iz številnih krajev poročajo, da je strela zanetila požar v skečnih hišah, ki so bili polni novih pridelkov.

Z izjemo viharja dne 2. septembra leta 1901, je bil to najvišji vihar, ki ga pomnilo ljudje v tej okolici in poteklo bo več dni predno, ko mogoče oceniti vso povzročeno škodo.

Tudi v tem mestu je padlo več dežja kot v kateremkoli času v zadnjih osemnajstih letih.

Fort Wayne, Ind., 6. avgusta. — Tri osebe so bile ubite in materialna škoda znaša številne tisoče dolarjev vsled električnega viharja, ki je divjal včeraj zvečer po severni Indiani in zapadnem Ohiju.

Uničenih je veliko število hiš med tem mestom ter Van Wert, Ohio. Požare so zanetile strele. Največjo škodo pa je povzročil vihar na pridelkih.

Japonska in Santung vprašanje

JAPONSKA SE IZOGIBA VSAKEMU ODLOČNEMU ODGOVORU V SVOJI POSLANICI GLEDE ŠANTUNGA. — NEZADOVOLJSTVO V OFICIJELNIH KROGIH. — NAJBOLJ PERFIDNA PRIMERA NARODNEGA IZDAJSTVA.

Washington, D. C., 6. avgusta. — Japonsko ugotovilo glede nuanov Japonske z ozirom na Šantung, je prišlo v roke japonskega poslanstvu ter državnemu departmantu.

Na obeh mestih so izjavili, da je treba vsebino tega ugotovila objaviti iz Tokija, ne pa iz Washingtona.

Spošno pa se domneva, da je ugotovilo iz Tokija, ki je le na korist japonskemu narodu, nezadovoljivo.

Neki uradnik je izjavil, da je bil celo namen agitacije prisiliti Japonsko, da poda izjavko, kadaj misli vrnil Šantung Kitajski. Ugotovilo pa ni zadovoljivo glede točke. Japonska pravi, da ne more določiti natančnega datuma, dokler ni preiskala vseh posameznosti prvotnega dogovora med Kitajsko in Nemčijo, vsled katerega je prevzela Nemčija kontrolo nad Šantungom.

Japonska izjavila tudi, da ima sama pogodbe s Kitajsko, ki jih je uplovale na konečno predajo te province in da mora razprava in uravnava glede ter zadev iti pred vsakim konečnim ugotovilom Japonske.

V svojem govoru v senatu je označil senator Watson iz Indiane, ki je Japonske, ki je krila Šili-Lansing pogodbo. Takrat se je glasilo v listih:

Tekom vseh teh pogajanj je imela Japonska pogodbo z zavezniki, katero je strogo prikrivala pred to deželo in potom katere je bila zavarovana, da sme storiti ravno isto, česar bi ne smela storiti s pogodbami Šili-Lansing.

Imela je pogodbo, potom katere naj bi ji zavezniki pomagali, storiti ravno to, o čemur se je dogovorila z Lansingom, da ne bo storila. To smatramo za najbolj perfidno primera mednarodnega izdajstva kot ga komaj pozna zgodovina diplomacije vseh narodov.

To izdajstvo je neopravičljivo in polno presenetljivih razkritij.

PRETNJE FARMERJEV

Indianapolis, Ind., 6. avgusta. — V nekih bržjavkah na predsednika Wilsona je Indiana Federation of Farmers Associations, ki predstavlja več kot 100.000 farmerjev v Indiani, ob sodilja "prikrite pretne revolucije" ter izjavila, da bo resno navetovala svojim članom, naj zadrži vse proekte svojih farm, če se bodo stavke na železniških vrtilih še naprej.

Sporočilo na predsednika, katero je podpisal Lewid Taylor, tajnik asocijacije, je naslednje:

Indiana federacija farmerjev, velika konservativna mihi urah in desetih minutah. Leta je povzročeno z naglico testede revolucionarje. Če bo še stavka na, setiš milij na uro ter dosegel višinskički 20 centov, bomo resno moč 17,500 čevljev.

nastevali svojim članom, naj zadržujejo proekte farm, dokler ne bo stavke konec.

Mi verujemo v tako razsodbo, ki bo imela za posledico pravico in enakost za vse prizadete, a delo mora iti medtem naprej do konečnega sklepa in konečne odločitve.

POLET PREKO JUŽNE AMERIKE

Buenos Aires, Argentina, 6. avgusta. — Italijanski poročnik Lojk je napravil potovanje iz Santiago, Chile, v to mesto v sedmih dneh, velika konservativna mihi urah in desetih minutah. Leta je povzročeno z naglico testede revolucionarje. Če bo še stavka na, setiš milij na uro ter dosegel višinskički 20 centov, bomo resno moč 17,500 čevljev.

Angliški ministrski predsednik Lloyd George se vozi iz Pariza v London in obratno vedno z zrakoplovom. Prva slika nam kaže zrakoplov, druga pa George-ov prihod.

VZNEMIRJENA ANGLIJA

Angleški narod je strašno vznemirjen valed stalno rastochi cen. Svarila, ki prihajajo na vlado.

London, Anglija, 6. avgusta. — Živilski izgredi v Italiji in splošna agitacija po celi kontinentu, je obrnila pozornost na vedno rastocene cene v obliki v teži deli. Javno razpoloženje, kol, ga je mogoče soditi po protestnih pismih, ki prihajajo na liste in po govorih v restavrantih in privatnih hišah, je doseglo do stopnje skrajnega ogorčenja.

Časopisi posvečajo mnogo prostora temu predmetu ter svarevlado, da je pričakovati resni nemirov tekmo bodoče zime, če ne bo vlada storila nobenega koraka, da ustvari izkorisčanje ter dobitčkalovstvo.

Izjava všeče, da bo obdržala sedanjo obstoječo modifisano živilsko kontrolo tudi preko zime, evidentno ni pomirila občinstva in vedno bolj številne postajajo zahteve, naj uveljavlja vlada zoper stroge vojno-časne regulacije.

Veliko nezadovoljstvo vlada med najhujimi gospodinjstvi. Neki človek ki je pisal nekemu londonskemu listu ter se v pismu pritoževal nad visokimi cenami, kateri zahtevajo prodajalec za jajca, moko in sadje. Rekel je: — Oni, ki kupujejo in prodajajo, so očvidno znoreli v svojem pohlepku.

— Italijanski poročnik Lojk je napravil potovanje iz Santiago, Chile, v to mesto v sedmih dneh, velika konservativna mihi urah in desetih minutah. Leta je povzročeno z naglico testede revolucionarje. Če bo še stavka na, setiš milij na uro ter dosegel višinskički 20 centov, bomo resno moč 17,500 čevljev.

getovilo v poslanski zbornici, v katerem se je glasilo, da ni visokih cen volnenih oblek pripisovati pomanjkljivim zalogam ali pa pristojbinam, katera računa vlaže da je zalogal volne v tej deli, največja kar smo jih kedaj imeli.

Če je temu tako, — pravi pisev, — zakaj pa je vse voleno blago tako strašno dragoo in zakaj stane možka oblike od \$40 do \$90? Zakaj je dovoljeno tako izkoriscenje?

Uradniki municipijskega ministarstva, ki so podali tozadovno izjavno glede volne, so rekli, da tiči glavna odgovornost za visoke cene volnenega blaga med moženki izdeljuje blago in prodajalec. Rekli so, da se peča vlada z načrti, kako ustvari izkorisčanje in profitirstvo.

Resnica je, da je Karl May dobro pisal, toda svojega mojstra, Gabriela Ferry, ki je pisal roman "Gozdni romar", ni niti mogoče dosegel. Učil se je pri njem in na podlagi "Gozdne romarja" zasnoval vse svoje povesti.

Gabriel Ferry je živel dolgo vrsto let na ameriškem zapadu in temeljito pozna življenje zlatiskalcev ter Indijancev.

Karl May, ki je pisal "Vinetova", pa sploh ni še nikdar videl Amerike. To so mu dokazali pri sodišču, ko se je moral zagonititi.

Kdo hoče citati res nekaj lepega in zanimivega, naj prične danes z romanom na zadnji strani našega lista. Ne bo se kesal.

Kdo bo prečital prvi dve poglavji, bo z nestrušnostjo pričakovati naslednjih.

GOZDNI ROMAR

Najbolj zanimiv roman, kar jih je dosedaj izšlo v slovenskem jesiku.

Citajte na zadnji strani!

Prav dobro se še spominjam česov, ko je bilo velikansko povpraševanje po romanu "V Padisovi senici" in "Vinetov". Vsak jih je hotel čitati, vsak jih je hotel plačati v slučaju eksporta ter je treba plačati le deset centov davka za en sod.

Izvoz žganja je dovoljen sočasno z besedilom vojno-prohibicijev postave.

Pričakovati je nadaljnjih velikih poškodb v Evropo med sedanjim časom in januarjem, ko bo postala pravomočna ustavna prohibicija.

PODROBNOSTI O RESIGNACIJI

SREBSKI MINISTRSKI PREDSEDNIK PROTIĆ POJASNUJE, ZAKAJ JE RESIGNIRAL. — MARSIKAJ GNJILEGA V KRALJEVSTVU SRBOV, HRVATOV IN SLOVENCEV. — PRESTOLONA-SLEDNIK ALEXANDER JE DEMISIJO MILOSTNO SPREJEL.

Washington, D. C., 4. avgusta. — Službeni poročevalni urad kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Washingtonu je dobil iz Beograda sledči kablogram, datiran z dnem 31. julija:

— G. Stefan M. Protić, predsednik ministrskega sveta je včeraj izročil njegovemu kraljevemu veličanstvu prestolonasledniku Aleksandru kolektivno demisijo kabineta, katero je prestolonaslednik danes prejel.

Protić je navedel sledeče vzroke:

Prvič: — Že dolgo časa vlada veliko nesoglasje med menoj kot ministrskim predsednikom in Svetozarom Pribicevčem, notranjim ministrom glede naše notranje politike. Na vse načine sem poskušal odpraviti to nesoglasje, pa brez vsakega uspeha.

Druži: — Uradni odnosi med menoj in notranjim ministrom so nenormalni in brez medsebojnega zaupanja, kar je v veliko šlo do interesom vlade in države.

Tretjič: — Tekom sedmih mesecev po osnovanju kablneta ni bilo mogobe odpraviti slabega stanja prometnih sredstev kljub vsem mojim naporom. Vse to škoduje produktivnemu življenju države ter političnemu razmerju.

Cetrtič: — Glede agrarne reforme se ne moremo sporazumeti.

Petrič: — Zdi se mi, da želi celo demokratična stranka rekonstrukcije kabineta. Tozadne članke je že priobčila v svojih glasilih.

Sestič: — Neposredni vzrok krize je pa sledči:

— Pred par dnehod se je ministrski svet bavil z vprašanjem glede izpraznjene škofovske mesta v Djakovu na Hrvaskem. Brez moje vednosti in proti mojemu namenu je začelo o tem vprašanju razpravljati časopisje in sicer brez taktno in na grdu načina.

S takim postopanjem jaz ne morem simpatizirati.

Stojan M. Protić.

Čeprav niso prizadete tvrdke objavile nikakih števil, domnevajo vendar uradniki, da je bilo sedaj eksportirano žganje nakupljeno pred zadnjim januarjem. Posiljate so še skozi urad kolektorja carine v New Yorku, na podlagi navodil newyorskih uradov dotičnih korporacij. Vladnega davka \$6.40 za galono žganja ni treba plačati v slučaju eksporta ter je treba plačati le deset centov davka za en sod.

Izvoz žganja je dovoljen sočasno z besedilom vojno-prohibicijev postave.

Pričakovati je nadaljnjih velikih poškodb v Evropo med sedanjim časom in januarjem, ko bo postala pravomočna ustavna prohibicija.

— DENARNE POŠILJATVE V ISTRO, NA GORIŠKO IN NOTRANJSKO.

Izvršujemo denarne izplačila popolnoma zanesljivo in sedanjim primerno tudi hitro po celi Istri, na Goriskem in tudi na Notranjskem po ozemlju ki je sedeno po italijanski armadi.

Jamčimo ali garantiramo za vsako pošiljatev, toda za kake može zamude v izplačilu in ne moremo prevzeti nikake obveznosti.

50 lir \$ 6.80
100 lir \$ 13.00
500 lir \$ 64.00

“GLAS NARODA”

Illustrated Daily
Owned and published by

SLOVENIAN PUBLISHING COMPANY

in corporation

FRANK SAKSNER, President

LOUIS BENEDIKT, Treasurer

Place of business of the corporation and address of above officers
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.

“GLAS NARODA” izdaje vsak dan tiskovnički nadiški in prenikev.

Na vse leto vseh let	Na Združenje	Na Ameriko	Na New York
Canada	\$4.00	Za pol leta	\$2.00
Na pol leta	\$2.00	Za četrtek na mesec	New York \$2.00
Na četrtek leta	\$1.00	Za mesecno	New York \$1.00

“GLAS NARODA”
(“Voice of the People”)
Banded every day except Sunday and Holidays.
Subscription yearly \$4.00.

Advertisement on agreement.

Dosedr. Brus, podpis. In ospomni se na vrednost. Denar naj se blagovno poslje po biljne Order.
Pri uporabniku bratu naravnostno poslano, da ga nekaj tudi prejide kraljicu
manjšini, da bi bila načinljivo.

“GLAS NARODA”
22 Cortlandt Street, Borough of Manhattan, New York City, N. Y.
Telefon: 2278 Cortlandt.

Rumunska armada v Budimpešti

Zasedenje Budimpešte od strani rumunske armade se je izvršilo očividno brez vsake opozicije od strani Mađarov. Rdeča armada se je razpršila takoj, ko sta bila strmoglavljena Bela Kun in njegova sovjetrska vlada, in zmeni socijalisti, ki so sledili obema v kontroli javnih življev, niso vprizorili nobenega napora, da organizirajo obrambo glavnega mesta.

S tem svojim vstopom v Budimpešto so Rumunci poravnali razume z Mađari, kajti slednji so leta 1917 navalili na Rumunsko ter zavzeli Bukarešto, glavno mesto. Ni pa vrjetno, da bi imeli kak drugi važen dobiček vsled svoje navzočnosti v ogrskem glavnem mestu.

Napredovanje Rumuncev na Ogrsko, brez ozira na to če se je izvršilo s privoljenjem zavezniških sil ali na lastno iniciativno Rumunec, je brez vsakega dvoma dovedlo do sedanje izprenembre v položaju na Ogrskem.

Medzvezniška vojna misija, v kateri je Amerika zastopana po brigadnem generalu Braundhoftzu, prejšnjemu načelniku filipitskih orožnikov, je bila poslana v Budimpešto, kjer bo izvedla tančno preiskavo glede razmer na Ogrskem.

Medtem pa napreduje proti glavnemu mestu tudi sila, predstavljajoča protobilješki elemente v deželi ter tudi neka jugoslovanska armada. Nobenega vzroka ni za domnevo, da bi bila katerakoli teh sil nasprotna uravnava kot jo hčerejo izvesti zavezniški.

Protibilješki čete, katere podpira vlada v Szegediu, v kateri se je osredotočevala glavna ogrska opozicija proti Bela Kunu, hčerejo očividno imeti zastopstvo v ogrskem glavnem mestu in Jugošloveniji so očividno vprizorili tukaj, da zavarujejo z njim svoje lastne interese.

Cepav se je od številnih strani izvajalo na zavezničke velik petic, naj odpošijejo čete na Ogrsko in v Budimpešto, je več kot dvomljivo, da bi smatrala mirovna konferenca primerno izbrati si v ta namen ravno — Rumunec.

Med njimi in Mađari obstaja že dolgo časa ostro sovraštvo in razpoloženje je bilo poglobljeno vsled vojne in vsled vstrajne zahteve Rumunec, da dobe Transilvanijo in Banat. Rumunski je bila Transilvanija že obljubljena in pridobitev tega ozemlja bo postala pravomočna tudi brez navzočnosti rumunskih čet na Ogrskem.

Glavni namen sedanje misije v Budimpešti bo ustanovitev stalne vlade na Ogrskem, vlade, ki bo predstavljala mađarski narod in s katero bo mogoče pogajati se glede mirovne pogode.

Storjeni so bili že koraki, da se neposredno izboljša notranji položaj v deželi potom delnega razveljavljanja blokade.

Vprašanja teritorialnih zadev, vojne odškodnine ter dostopa Ogrske k morju, ki so se porodila iz sedanjega položaja, pa bo mogoče definitivno rešiti šele potem, ko bo prišla Ogrska pred mirovno konferenco v Parizu.

Na prvi strani našega lista objavljamo odstop jugoslovanskega ministarskega predsednika Protiča. V modri in navadi je, da se človek poslovi in navede vzroke svojega slovesa.

Tudi Protič se je poslovil ter navedel sedem vzrokov in se po seduem globoko priklonil Njegovemu Veličanstvu.

Pravi, da je odstopil radi razlik v mišljenu, radi neznenih par lamentarnih odnosov, radi škofovskega vprašanja v Djakovem, zatran nasprotovanj Svetozaru Pribičeviću, zavoljo službenih odnosov med njim in notranjim ministrom itd.

Citamo in citamo, a ne vemo ničesar.

Na tistem stališču smo kot je bil svoj čas nek ribniški sodnik, ki je zasiševal premetenega rojaka. Sodnik ga je namreč vprašal:

— Zakaj si bil zaprt?

— Zaradi koca in zaradi gajžle, — je odvrnil, ni pa povedal, da je voznika najprej z gajžlo oflikal in mu potem plahlo ukradel.

Washington, D. C., 3. avgusta. — Službeni poročevalni biro Kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev v Washingtonu, je dobil iz Beogradu, prestolnega mesta kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, slednji kabogram, nadavljen na uradni poročevalni biro kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, s prošnjo, naj ga da na razpolago vsem podanikom kraljevine Srbov, Hrvatov in Slovencev, ki se nahajajo v Združenih državah in simpatizirajo s kraljevinou Srbov, Hrvatov in Slovencev:

— Njegovo Kraljevsko Veličanstvo prestolonaslednik Aleksander se je vrnil v Beograd...

Z neke glavne seje:

— Ali ste zato, da se predsednika odstavite?

Urednik: — Ne!

Večina glasov je, da se predsednika odstavi.

Predsednik je odstavljen.

— Ali ste zadovoljni s tem, da je predsednik odstavljen?

Urednik: — Ja!

Pa prejšnje, da mi krenutih značajev med nemi...

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

**

GLASILÓ JUGOSLOVANSKE KATOLIŠKE JEDNOTE

Vlajkovljena leta 1909.

Glavni urad v ELY, MINN.

Doktorirana leta 1909.

GLAVNI URADNIKI:
Predsednik: MIHAEL ROVANŠEK, box 251, Conemaugh, Pa.
Podpredsednik: LOUIS BALANT, box 106 Pearl Ave., Lorain, Ohio.
Tajnik: JOSEPH PISHLER, Ely, Minn.
Blagajnik: GEO. L. BROZICH, Ely, Minn.
Blagajnik nezplačani smrtni: LOUIS COSTELLO, Salida, Colo.

DR. JOSEPH V. GRAHEK, 548 E. Ohio St., No. Pittsburgh, Pa.

NADZORNICKI:

JOHN GOUZE, Ely, Minn.
ANTHONY MOTZ, 941 Ave. M, St. Chicago, Ill.

IVAN VAROGA, 8126 Natrona Ave., Pittsburgh, Pa.

POROTNIKI:

GREGOR J. PORENTA, box 174, Black Diamond, Wash.

LEONARD SLABODNIK, box 488, Ely, Minn.

JOHN RUPNIK, St. R. box 34, Export, Pa.

PRAVNI ODBOR:

JOSEPH PLAUTZ, Jr., 422-7th St., Calumet, Mich.

JOHN MOVERN, 684-2nd Ave., Duluth, Minn.

MATT POGORELIC, 7 W. Madison St., Room 905 Chicago, Ill.

ZDRAVJEVALNI ODBOR:

RUDOLF PERDAN, 8028 St. Clair Ave., NE Cleveland, Ohio.

FRANK SKRABEC, St. Tda. Sta. box 48, Denver, Colo.

GREGOR HREŠČAK, 407-8th Ave., Johnston, Pa.

Jednotno glasilo: GLAS NARODA.

Vsi dopisi, takojč se uradnih zadev kakor tudi denarno pošiljatve naj se podišejo na glavnega tajnika Jednote, ves pritožba pa na predsednika porotnega odbora. Na osebna ali neuradna pismo od strani članov se ne bodo osredio.

Jugoslovanska Katoliška Jednota se priporoča vsem Jugoslovancem za obisk pristop. Jednota posluje v "National Fraternal Congress levičev. V blagajni je meseč krog \$300,000 (tristočetrti dolarjev). Bolniški podpor, poškodnin in smrtni je že izplačalo do \$1,500,000 (tri milijoni in pol dolarjev).

Bolniška podpora je centralizirana. Vsak opravičen bolnik si je svetec da dobri podpor, kadar jo potrebuje.

Društvo Jednote se nahaja po raznih naprednih slovenskih naseljih Tam, kjer jih še niso pripravljali vstanovitev novih. Društvo se lahko vstanovi s člani ali članicami.

Za nadaljnja pojasnila se je obrniti na glavnega tajnika.

Zapisnik

REVIZIJE IN POLLETNE SEJE GL. IN NADZORNEGA ODBORA

RA J. S. K. J., v ELY, MINN.

Od dne 21. julija do dne 27. julija 1919.

Navzoči: Glavni predsednik Mihael Rovanšek, gl. tajnik Jos. Pislher, gl. blagajnik, Geo. L. Brozich, predsednik nadzornega odbora John Govže v nadzorniku, Anthony Motz in Ivan Varoga.

Brat Brezich prosi, da se ga opraviči od prisostvovanja na revizijski, vsled obilnega posla. Uradniki odobrijo vrednostno prošnjo v pripombo, da mora biti navzoč na seji, kadar se bode ista vršila. Ker se potrebuje še eno pomoč pri pregledovanju knjig in računov, se naroči bratu tajniku, da povabi Matijo Pogorelca, kateri se nahaja v bližini.

Nato se prične revizija, prestejejo se šestmesečni računi krajinskih društev. Slediča društva niso doposala šestmesečnih računov: št. 44, 57, 64, 82, 83, 90, 92, 124 in 126. Ta društva naj vzamejo to v razumevanje da bodo v hodoče zanesljivo izdelali šestmesečne račune.

Revizija traja do dne 26. julija popoldne. Nadzornik Motz, je priporočal, da naj se skuša delo zgotoviti čim preje mogoče, ker on ima tako malo časa. Uradniki in nadzorniki s o to upoštevali ter v ta namen delali tudi ob večerih. Ko je bilo vse pregledovanje končano, podeli predsednik nadzornega odbora svoje poročilo. Povdarni, da so našli račune in knjige v najlepšem redu, ter da so nadzorniki pripravljeni podpisati račune. Ko je bila revizija končana, izroči predsednik nadzornega odbora vodstvo glavnemu predsedniku, kateri takoj odpri polletno sejo, katero se udeleži slediči uradniki: Glavni predsednik, glavni tajnik, glavni blagajnik, nadzorniki, član porotnega odbora, Leonard Slabodnik in Matija Pogorelec od upravnega odbora. Odobri se zapisnik zadnje letne seje kakovitosti.

Nato pridejo na dnevni red poročila uradnikov. Predsednik poroča da je prejemal razna pisma od zavarovalnih družb, katero vabilo jednotne uradnike, da vstopijo znjimi v akcijo za reinsurance. Povdarni, da so tudi nekatere zavarovalne družbe nesovestne in da oni ne odgovarjajo na ponudbe. Ker pa je reinsurance v državi Minnesota postavno prepovedan, se sklene, da se zadeva za vselej opusti.

Glavni tajnik poroča: Na letni seji je bilo sklenjeno, da se asesira članstvo z dvojnim asesmentom štirikrat v letu, vsled velikih izrednih izgub na posmrtninah. Odbor je to storil soglasno z željo večine društev, ki so se zavedala, da se mora nekaj vreniti. Do sedaj smo prejeli od društev dva vojna asesmenta, kar veliko pomaga blagajni. Sicer je pa opaziti, da je nekaterim članom nemogoče dopovedati, da so izredni asesmenti potrebni, dasi je jih znano, kako je bila jednota prizadeta. Vselej kadar razpišemo dvojni asesment, se suspendacije višje kakor običajno, kar pomeni, da ni napredka v člantu. Čisti napredek blagajne je pa primerno lep, posebno če pomislimo koliko se je izplačalo v zadnjih šestih mesecih za smrtnino in podpore. Čisto premoženje jednote je znašalo z dnem 31. decembra 1918 \$210,963.75, dočim znaša z dnem 30. junija 1919, \$240,760.26, čisti napredek je torej za \$29,963.75. V člantu smo pa nazadovani v zadnjih šestih mesecih in sicer za 54 člana. To naj opominja vsakega člana(ego) na agitacijo za pridobitev članstva. V zadnjih šestih mesecih je pristopilo 240 novih članov in članje, pa se je vseeno število članstva znižalo vsed visokih suspendacij in tudi umrljivosti. Slučaji smrti so prišli sedaj zoper na normalno, ravnotako tudi bolniki in upati je, ako se zoper kaj ne pripeti, da bodo blagajna zoper lepo napredovala. Solventnost jednote je 85 odstotkov, kar ne zadostuje zahtevam postav. Ker smo letos članstvo precej obtežili, ni za misli na letos za nadaljnjo povišanje asesmenta. Zato sem se obrnil na razne zavarovalniške oddelke v državah, kjer poslujemo, z vprašanjem če bodo poslovno za jednoto, ako konvenacija reši to težko vprašanje. Odgovori so povoljni, vsi nam dajejo zagotovilo, da bodo zadovoljno napreduje, posebno Mladinsko blagajno v kateri imamo tudi 85 odstotkov premoženja. Število zavarovanih otrok pa znaša 2896. Obveščen sem tudi o zavarovalniškega oddelka države Minnesota, da pridejo letosno jesen, državni nadzorniki pregledati naše knjige in poslovanje. Skoro gotovo bodo zahtevali, da se Mladinski oddelek prevredni po novem sistemu, ker je v Minnesota že sprejeta tozadneva postava. Ker pa bomo obdrževali prihodnje leto konvencije, je upati da nas do tedaj počakajo, da zadostimo postavi. Poročati bi imel še veliko, ako se bi spuščal v malenkosti. Za predložiti neam tudi nekaj zadev, katere vam predozdim v eventuelno rešitev. Pripravljen sem tudi, dati pojasnila in odgovore na morebitna vprašanja tikajoče se mojega delokroga.

Poročilo se vzame na znanje.

Brat Varoga, komentira k poročilu tajnika, pravi, da dvojni asesmenti nam res precej pomagajo pri blagajni, toda gledati moramo tudi na članstvo. Povdarni da so po nekaterih krajih slabe

Naznana

Greensburg, Pa.

Društvo sv. Rejnega Telesa, št.

17 JSKJ, v Greensburgu opominja vse oddaljene člane in članice,

da pošiljajo bolj redno svoje društvene prispevke. Vpraševanje, da

vsak izmed članov mora plačati dvakrat na leto 25č več za glasilo

in sicer meseca januarja in julija.

Kateri niste se, posljite, da poravnate pri tajniku svoj dolg. Prosim

da vas torej, plačujete svoj asesment

v pravem času, da ne boste su-

pendiran, kajti v slučaju su-

pendacije vam je gotovo znano,

da to vprašate, ako ne, se bo

z vami strogo ravnalo po pravilih

in sicer sčasoma.

Začetek člana je nekaj

članov mora plačati

dvakrat na leto 25č več za glasilo

in sicer meseca januarja in julija.

Kateri niste se, posljite, da poravnate pri tajniku svoj dolg. Prosim

da vas torej, plačujete svoj asesment

v pravem času, da ne boste su-

pendiran, kajti v slučaju su-

pendacije vam je gotovo znano,

da to vprašate, ako ne, se bo

z vami strogo ravnalo po pravilih

in sicer sčasoma.

Začetek člana je nekaj

članov mora plačati

dvakrat na leto 25č več za glasilo

in sicer meseca januarja in julija.

Kateri niste se, posljite, da poravnate pri tajniku svoj dolg. Prosim

da vas torej, plačujete svoj asesment

v pravem času, da ne boste su-

pendiran, kajti v slučaju su-

pendacije vam je gotovo znano,

da to vprašate, ako ne, se bo

z vami strogo ravnalo po pravilih

in sicer sčasoma.

Začetek člana je nekaj

članov mora plačati

dvakrat na leto 25č več za glasilo

in sicer meseca januarja in julija.

Kateri niste se, posljite, da poravnate pri tajniku svoj dolg. Prosim

da vas torej, plačujete svoj asesment

v pravem času, da ne boste su-

pendiran, kajti v slučaju su-

pendacije vam je gotovo znano,

da to vprašate, ako ne, se bo

z vami strogo ravnalo po pravilih

in sicer sčasoma.

Začetek člana je nekaj

članov mora plačati

dvakrat na leto 25č več za glasilo

in sicer meseca januarja in julija.

Kateri niste se, posljite, da poravnate pri tajniku svoj dolg. Prosim

da vas torej, plačujete svoj asesment

v pravem času, da ne boste su-

pendiran, kajti v slučaju su-

pendacije vam je gotovo znano,

da to vprašate, ako ne, se bo

z vami strogo ravnalo po pravilih

in sicer sčasoma.

Začetek člana je nekaj

članov mora plačati

dvakrat na leto 25č več za glasilo

in sicer meseca januarja in julija.

Kateri niste se, posljite, da poravnate pri tajniku svoj dolg. Prosim

da vas torej, plačujete svoj asesment

v pravem času, da ne boste su-

pendiran, kajti v slučaju su-

pendacije vam je gotovo znano,

da to vprašate, ako ne, se bo

z vami strogo ravnalo po pravilih

in sicer sčasoma.

Začetek člana je nekaj

članov mora plačati

dvakrat na leto 25č več za glasilo

in sicer meseca januarja in julija.

Kateri niste se, posljite, da poravnate pri tajniku svoj dolg. Prosim

da vas torej, plačujete svoj asesment

v pravem času, da ne boste su-

pendiran, kajti v slučaju su-

pendacije vam je gotovo znano,

da to vprašate, ako ne, se bo

z vami strogo ravnalo po pravilih

Iz zgodovine smrtne hiše v Sing Singu

Pretresljive in pretresujoče so bile nekatere izkušnje, katere je imel George Meserole v družbi drugih dveh starih paznikov v Sing Singu s številnimi morilci slavnega ali neslavnega imena tekom številnih, ko je stražil one, ki so čakali smrt na električnem stolu.

Meserole, kojega ostre oči so skozi 26 let nadzorovale te tesno zastražene celice, je še sedaj objavil nekaterje zanimive stvari, ki so se zavrnile tam. John Derrenbacher, ki je bil paznik v smrtni hiši skozi devet let in Aleksander von Wart, ki je bil pomožni paznik skozi isto dobo, sta sedaj tudi pripravljena govoriti in sicer z dovojenjem raznatelja jetnišnice. Številne episode, ki so opisane tukaj, niso bile že nikdar preje objavljene.

"Slavni" prebivalci Sing Singa in njih paznik.

Meserole je imel najbolj dolgo izkušnjo v smrtni hiši ter prišel v stik z najbolj slavnimi prebivalci te hiše, kot naprimjer s Albertom T. Patrikom, ki je bil obdolžen umora milijonarja Rice-a ter Charlesom Beckerjem, policijskim poročnikom, ki je bil obsojen na smrt, ker

Ker stoji med obsojenim morilcem, ki čaka na smrt na električnem stolu ter obsojenim morilcem, ki je bil obsojen na smrt, ker je dal umoriti igralca Rosenthala. Tekom svoje službene dobe je sprejel v svojo oskrbo dvesto na smrt obsojenih ljudi, med katerimi so bile tudi tri ženske.

Ker stoji med obsojenim morilcem, ki čaka na smrt na električnem stolu ter njegovo prostostjo, je nalogu paznika v smrtni hiši zelo kočljiva. Na smrt obsojeni morilci ne more nicesar izgubiti, ker ubije stražnika, da pobegne na ta način. Skušnjava, da napade paznika je vedtega velika in očividna.

Noben izmed teh treh paznikov pa ni bil niti enkrat ranjen in obsojenec se ni umoril ali pobegnil v času, ko so bili ti trije v službi.

V doživljajih teh treh veteranov je zaznamovati tako smešne kot resne dogodki. Meserole se naprimer spominja onega dne leta 1916, ko je vprizoril Hyman Liebman, ki je vrgel svoja dva otroka skozi okno, navidezen samomor. Delal se je blaznega ter izjavil, da je požrl strup. Ko je prišel jetniški zdravnik delati na njem z ovo slaboglasno želodčno pumpo, je prišla na dan resnica ter tudi jesi, katerega je popil. Liebman je kričal in prosil, da preneha, a zdravnik ni hotel odnehati toliko časa, dokler ni pričkal Liebman čiste resnice.

Najbolj žalostni prizor pa je bil oni, ko je prišlo pred jetniško glavno vrata sedem mrtvinskih vozov na predvečer usmrčenja Valentine Calli in šestih drugih morilcev. To je bilo največje število na smrt obsojenih, ki so morali iti drug za drugim na električni stoli.

Prvi električni stol.

Glede izkušenosti v smrtni hiši je Derrenbacher prvi, kajti prišel je na delo v Sing Singu leta 1889 ter bil tam le en mesec, ko je prišel v jetniško električni stol z dinamom in celo potreben prizračno.

Država New York je namreč ravnokar sprejela postavo, s katero se je stavilo električni stol na mestu rabljive zanijke. Do takrat ni bilo še nobene električne eksekucije in vsakdo je z napetostjo pričakoval, kdo bo prišel prvi na električni stol in ēe bo dotični usmrčen brez zavestnega trpljenja ali če bo mučen do smrti.

V oktobru leta 1889 je prišel v Sing Sing Charles McElvaine, star dvajset let, ki je bil prvi človek, obsojen na smrt v električnem stolu. Oblasti so medtem sklenile zgraditi posebno smrtno hišo, torej ječo v ječi sami. Prvo malo poslejje je imelo prostora za aštrir, a so pozneje dozidali še nadaljnje prostore.

Ko je bila smrtna hiša dogotovljena, je bil McElvaine njen prvi prebivalec, in Derrenbacher ga je stražil po 11 ur na dan.

Kmalu nato so prišli nadaljni morilci, obsojeni na smrt, neki Wood, neki Harris Smiler in James Slocum, baseball igralec, ki je pretepel svojo ženo do smrti.

Prva eksekucija v Sing Singu.

Bližaj se je čas za prvo eksekucijo in ravnatelj jetnišnice je hotel preiskusiti novo pripravo. V novembру leta 1890 so vzeli enega konja iz hleva v jetniščici ter ga privedali na električni stol v sobi, ki se nahaja tik poleg celice na smrt obsojenih, kjer je bil Derrenbacher v službi. Pazniki so pritrudili na glavo konja čelado kot jo pritrdirjo sedaj na glavo morilcev.

Ko je spustil elektrik tok, se je nekaj pokvarilo in konj je del električnega udarca, ki mu je bil namenjen. Konj je pričel strašno kričati ter brcati z nogami.

To kričanje je razburilo Slocuma.

— Kaj je to? — je vprašal morilec svoje žene.

Derrenbacher, ki je vedel, da preiskusajo stol, ni hotel še nadalje vznemirjati morilca.

Neki konj brcal, — je odgovoril. Slocum ni vedel, da prekuša stol, katerega bodo pozneje uporabili pri morilcih ali da je neoda določila, da bo on prvi, ki bo sedel v tem stolu.

Derrenbacher je imel najbolj mučne prekušnje svoje dolge karriere v smrtni hiši dne 7. julija leta 1891, na dan prvih usmrčen. Cela jetniščica je bila razburjena in vsi morilci v smrtni hiši so blaznili. Izven jetnišnice pa se je zbrala velikanska ljudska množica, ki je z napetostjo pričakovala dogodka.

Ravnatelj jetnišnice je zahteval od vseh, ki so imeli dostop v smrtno hišo ter eksekucijsko sobo, največjo tajnost in molčenost. Poročevalci listov niso smeli biti priča pri usmrčenih in ravnatelji, je celo postavil oborožene straže krog jetnišnice, ki so zadrževali ljudi.

Klub temu pa je uveljavil ravnatelj jetnišnice s časnarskimi poročevalci sistem signalov, ki naj bi kazali, kdaj je vsak izred obsojenih mrtev. Za Slocuma si je izbral belo zastavo, za Smilerja modro, za Wooda črno in rdečo za Japoneca Giugigo, ki je bil svojega tovarnika, tudi Japonec. Kakorbitro bo eden teh mož mrtev, bo dvignjena njegova zastava nad streho stanovanja ravnatelja.

Vsledtega so tisoči, ki so stali zunaj jetnišnice, obračali svoje poglede na dotični drog.

Slocum — prvi.

Derrenbacher je dobil povelje, naj pripravi Slocuma kot pre-

ANGLESČINA

Učite se angleščino amerikanizirajte se. Čas je tu, ko Amerika pričakuje, da vas, da se prilagodimo tej dolbi, da pomagamo pri vladit kot volitve in si pomagamo sami do boljših sledi. Vedja Slovenske Korespondenčne Šole, Mr. L. A. Starce, se je vrnil iz Francije in bo soper vodil šolo, ki je bila ustanovljena že leta 1897. Imamo svoje lastne tiskane angleško-slovenske udine, knjige, kasarji na mesto kupiti nikjer drugod. Spisane so tako praktično, da se iz njih naučite več kakor iz drugih slovnic in rečnikov.

Slovenina za celi tečaj (Full Course) je deset dolarijev.

Na stotine naših rojakov se je vzemalo v to šolo, vpisati se tudi vi. Izrekite spodnji listek in ga pošljite da dname.

SLOVENSKA KORESPONDENČNA ŠOLA
(The Slovenian Correspondence School)

6119 ST. CLAIR AVE (BOX 10) CLEVELAND, OHIO

POŠLJITE MI POJASNILA O VAŠEM POUKU NA SPODNJI NASLOV:

IME
CESTA ALI P. O. BOX
MESTO

ga. Poslovil se je od nesrečne in krog poldne je odkorakal Slocum v eksekucijsko celico, par jardov vstran. Državni detektiv Jackson in neki paznik sta ga hitro prvezala na stol. Elektrodi se bili potisnjeni na njegovo glavo in preko obraza so mu položili masko. Dr. McDonald je dal mehaniku znamenje, naj spusti električno. Tok je prišel in Slocum se jeagnil naprej ter pričel vleči za jermenja. Prvi udarec ga je napravil nezavestnim, a je dobil še drugega, da je bila smrt bolj gotova. Počasi se je dvignila bela zastava nad poslopjem ravnatelja in ljudje so spoznali, da je izvršila nova električna priprava svoje strašno delo in da je Slocum mrtev.

Derrenbacher je nato pripravil Smilerja, se poslovil od njega ter videl, kako so ga odvedli k smrtonosni pripravi. Nato je odprl vrata celice, v kateri je bil Wood, mu podal roko ter se poslovil od njega. Zadnji je prišel na vrsto Guigigo. Ker je bil ta Japonec še jak in brutalen človek, so se jetniške oblasti bale odpora od njegove strani. Vsledete so pustile, da je prišel zadnji na vrsto.

Japonec pa je prenesel vse. Pokimal je Derrenbacherju z glavo, odšel pokonci proti stolu ter šel v svojo smrt tako brezbrizno kot — kak vol...

"Le spustite!"

Derrenbacher se spominja, kako pogumno je šel McElvaine v smrtni hiši. Šel je pokonei in hitro, sedel na stol ter rekel:

— Le spustite!

Smrtni hiši sta manjkala dve jetnika, ko se je Derrenbacher oglašil k službi dne 21. aprila 1893. Tekom noči sta Pallister in F. Roehl, dva morilca, prekanila dva paznika, ki sta opravljala službo izven celic. Pallister se je delal bolnega ter prosil prvega paznika, naj mu prinese čašo mleka iz bolnice. Paznik je moral odpreti vrata, da poda mleko domnevemu bolniku. Ko je storil to, mu je vrgel Pallister pest popra v oči, ga premagal ter vzel njegov revolver.

Z orožjem v roki je pognal paznika v celico, kjer je bil preje Roehl. Z neko lopato sta si nato izsilila pot skozi streho, a ker je dvigal zunaj velik vihar, niso straže zunaj nicesar opazile in jetnika - - - - -

Predajo sta odšla, sta hotela oprostiti še nadaljne tri jetnike, med njimi nekega Harrisa, ki je umoril svojo lepo ljubico ter dva druga. Te trije pa so pričakovali pomiloščenja ter niso hoteli pobegnili.

Pozneje so našli v Hudson reki dve trupli, obleceni v jetniško uniformo. Jetniški uradniki so spoznali v njih Paliisterja in Roehla. Oba sta bila ustreljena in oblasti so domnevale, da sta streljala drug na drugega v prepriku, kdo se bo polastil čolna, katerega sta našla izven jetnišnice.

Imenovani Harris pa ni bil deležen pomiloščenja. Derrenbacher mu je povedal dne 8. maja 1893, da je governer odklonil pomiloščenje in da je boljše, če se pripravi na smrt krog poldne.

Kmalu nato je videl, kako je Harris potisnil nekaj v usta ter hitro požrl. Derrenbacher je obvestil ravnatelja jetnišnice in ko se je slednji približil celici, je videl, da je jetnik ves zmešan.

Ukazal je pažniku, naj odpre vrata. Jetnik pa je vedel vnaprej, da bo prišlo do tega ter že preje nabasal papirja v luknjo k'jučavnicu, vsled česar ni bilo mogoče spraviti ključa noter. Pazniki so odhiteli po kladiva in drugo orodje ter pričeli razbijati ključavlico. Ko so odprli vrata, je ležal Harris že nezavesten na postelji.

(Konec prihodnjic.)

NAZNANILO IN PRIPOROCILO

Tem potom naznanjem slovenski javnosti v Ameriki, da sem odpril v New Yorku svojo agencijo pisarno za PAROBRODNE LISTKE (šifrkarte) IN ZA DRUGE, V TA DELOKROG SPADAJOČE POSLE.

Ob tej priliki se vsem rojakom, brez razlike, kar najtopleje priporočam. Vsi posli bodo pod mejim osebnim vodstvom in zato vsakomur zagotovljam najboljš postrežbo.

Ako nameravate potovati v stari kraj, ali, ako imate kake druge opravke s stariim krajevini, ali, ako rabite kako pojaznilno v tej ali oni zadovi, obrnite se name in jas bom skušal po svojih najboljih možih ustreži Vam.

Moje geslo je: TOČNA IN POŠTENA POSTREŽBA ZA VSAKOGAR.

Priporočujem se že enkrat ostajam

vsem udan

LEO ZAKRAJŠEK

70 - 24 AVENUE NEW YORK, N.Y.

Država - podjetje?

Če se postavimo tudi gti na statisce, da je država samo veliko kapitalistično podjetje, kar se je čuo že nekaterikrat iz različnih dnevnikov, potem se ne smemo čuditi, če hoče to podjetje na vsak način obsegati, uspevati in prečiščati na račun uslužbenec. To je metoda vsakega podjetja. Vsako podjetje izraža priliko, ki se mu mudi, da poveča svoje dohodke in zmanjša izdatke, da si tako nakupi blaga, oziroma metod, čim največ more.

In ēe razdeljuje država svoje uslužbence v razrede in vrste, v uradnike višje in nižje, v podradnike in službe, se tudi temu ne smemo čuditi, ker tudi to nese prečiščanje dohodke, tudi s tem deluje, da se zagotira in poveča moč.

Delitev uslužbenec v razrede je namreč plod sile ip moči kapitala; to ni morda nanišljeni plod dnevnih ali telesnih zmožnosti posameznikov, ker je dokazana resnica, da se dobijo po uradih in raznih podjetjih ljudje brez nobene ali prav male šolske izobrazbe, ki prekašajo tako v teoriji kakor v praksi onih srednjih ali celo visjih šolskih izobrazb. Delitev uslužbenec v razrede je namreč plod sile ip moči kapitala, ker je tudi s tem deluje, da se dobijo po uradih in raznih podjetjih ljudje brez nobene ali prav male šolske izobrazbe, ki prekašajo tako v teoriji kakor v praksi onih srednjih ali celo visjih šolskih izobrazb. Delitev uslužbenec v razrede je namreč plod sile ip moči kapitala, ker je tudi s tem deluje, da se dobijo po uradih in raznih podjetjih ljudje brez nobene ali prav male šolske izobrazbe, ki prekašajo tako v teoriji kakor v praksi onih srednjih ali celo visjih šolskih izobrazb.

Vsi veste namreč, kako je bilo doslej v naših šolah, posebno v srednjih. Zdi se mi, kakor bi imeli tam naravnost naročeno, koliko dijakov smejo izpusziti iz prvega razreda v drugega, iz drugega v tretjega itd. in koliko jih sicer do končati zadnji razred z maturo. Izstopati so morali seveda le oni revnejši slojev, imoviteji so se spravili naprej s pomočjo protekcie in denarja.

Sama nadarenost in pridnost je prišla le prav redko v poštev. Od slučaja do slučaja se je sicer pričazil tudi kakor je omemnjeno, da je prišla le do te do svoje "Ojske gore" le kapitalizem, kakor pa druge prave Krezove otrcke, čeprav same potom milosti in milostne. Za milost in milostenje pa mora biti baje hvaležen. Se verjetnejš je, da je kriva temu vzgoja, tendenčno vzgoja kapitalistične družbe od prvega pričetka do zadnjega vsečilskoga predavanja.

Zanamivo in poučno je, a čudno to ni, ker, kakor že omenjeno, je pričazil tudi kakor je omemnjeno, da je prišla le do te do svoje "Ojske gore" le kapitalizem, kakor pa druge prave Krezove otrcke, čeprav same potom milosti in milostenje pa mora biti baje hvaležen. Se verjetnejš je, da je kriva temu vzgoja, tendenčno vzgoja kapitalistične družbe od prvega pričetka do zadnjega vsečilskoga predavanja.

O prepotrebni reformi šol se je razpravljajo v tem listu, toda, dokler ima moč in vladajo kapital, je vsako pisarjenje o tem bob ob steno; kapital bo slej kot prej služil le sebi in bo vporabil pri tem

ZASTONJ! VSAKDO DOBI FONOGRAF ZASTONJ!

Samo premislite, v kako korist vam bo, če boste imeli la čudov

Pismi iz stare domovine

Marija Škoř je dobila sledeče pokopana zraven mojega očeta.

Tupalič, 23. jun. 1919.
Draga priateljica!

Danes je dobila Francka tvoje pismo, katerega smo z veseljem prejeli. Veseli nas, da ste se vsi zdvari. Jaz se tudi zahvalim za pozdrave. Ker Francka nima ravno žesa, sem se namenil jaz, da ti napišem par vrstic, da bo prejelo.

Vem, da ti bo zanimalo, kako je v našem domačem kraju. Kakor veste, smo sedaj v drugi državi Jugoslaviji. Stara Avstrija nas je domala ugonobila in uničila. Brez izjeme vse smo morali na morisce in mnogo jih je ostalo, ki se ne imajo po starem. Pri Antonovem se vrnejo nikdar več. Pa tudi sedaj tudi vse zdvari. Bajzel je še vedno še nisamo mnogo upanja, žetudi vse več svobode, ko pa nam zoper grozi nemški Italjan. Stotisoč naših bratov Slovencev ječi pod njegovim jarmom in mi smo sedaj preslablji, da bi se jih mogli držiti doklet, so se kar dobro zadržate v tistih kritičnih časih. V milini so tudi vse zdvari. Pri vpadkih so bili trije, Jože, Janez in On. On je bil na tiroškem bojišču. Jaz sem bil dve leti oproščen, ker sem bil za stražnika pri tupališkem rezervarju; bali so se namele, da bi kdo ne bil takrat zstrupil vede. Meni je seveda prav prislo, ker mi ni bilo treba notri. Ko je bila pa straž razpuščena, je prisla pa vrsta tudi na mene; dobil sem torej se dosti, ko sem bil se celo dve leti vojak. Sem to bila sreča, da nisem bil sposoben za na fronto, ker je zdravnik navel, da imam srčno napako. Bil sem tri mesece na Štajerskem, potem nekaj časa v Wiselburgu, od tam pa sem prišel v lokomotivovarno v Solinu na Ogrskem, kjer sem stal do konca, ko se je razdrila stara Avstrija. Potem smo šli vsi kar denov. Naučil sem se madžarske jezizik, ki mi pa nikoli ne bo koristil.

Ko bi bila jaz prej vedel, da bo prislo do vojne, gotovo bi bil utekel v Ameriko. Mi smo vse blagovali, ki ste bili tam, posebno moške, ker jita ni bilo treba na morske za staro Avstrijo. Sedaj leži na tleh in ne bo vstala nikdar več tako mogoča kot je bila. Še več, hujše bi bilo za nas, ako bi bila zmaga Nemčija, potem bi slovensko sploh ne bi smeli govoriti. Preje mi sreča, da bi vse dobiti po sedem dek na osebo za en mesec in stane 6 K kg, če pa ga ido hčete doketi pod roko, pa mora dati 20 K za kg ali pa še več. Moka je bila preje po 10 K kg, sedaj je po 6 K.

Pohrabi se nam vse: žit, živilo, vozove, seno, bakrene, mesingaste stvari iz štedilnikov, celo kotle za vodo. Potem so vzel vse zvonove, samo najmanjšega so postigli v vsaki vasi.

Predpore je bilo male in kar je bilo, je bila krivčno razdeljena. Tisti, ki so imeli premoženje in posestva, so dobili, tisti pa, ki so bili v resnici potrebi, niso dobili.

Imeni smo več časa tvojake oljnski otenzivi. Bili smo jih zelo nevredni, ker so počitali z naum, kot bi bili v sovražnem ozemlju. Posebno Prusi in Madžari, te smo si dobro zapomnili.

Pa kaj ti hočem to nadalje opisati, saj si gotovo čitali v časopisih, kako se nam je godilo.

Sedaj začnem pisati o domačih stvari, ki te bo gotovo bolj zanimalo, kaj je novega in kako se je spreminjalo v teh letih pri nas.

Iz naše vasi se jih preeč ne bo vrnilo več, Ajdovčev Franček, ko je bil izpuščen iz zapora, je moral k vajejam. Ko je bil v prvem boju, od tega časa ne vemo nič začaj. Kavino tako Joža Šteanarjev in tisti Čevelj, ki je bil pri Ajdovcu, potem Šavškarjev Jaka in Jerniš. Matevž Janček je padel 1917. leta na Tirolskem. Njegova žena Ana je sedaj bolna, ima jetiko, ki se najbrže ne bo pozdravila. Zuidarjev Janček je bil par let v ruskih vjetriščih, a je sedaj doma. Brelohl Janček in Mlinarjev Janček ter Bajželov so v laščem ujetništvu in se ne ve, kdaj se vrnejo. Na Gimnazi na teh ne bo več nazaj. Moščnika, od Pepe moža, Petrovega Mihata, ki je imel goštib, Mesarjeva dva Junij in Janez. Tone pa je v bolnišnicu umrl in pa Šavškarjeva Frančeljna.

Ni bilo dosti, ko jih je toliko padlo, pršila je lansko leto se influenzu nad nas, ki nam je začila hudo udarec. Egibilli smo Ajdovčeve mamo, ki so nam toliko pomagali. Samo en teden so ležali; umrl so 5. decembra lansko leto. Kavino isti čas sem imel bolno manico in sestro. Matmo se isti dan preivedel, ko so mater pokopali, tako da mi mogla nobenik pogrebu. Istotko Ana z Možjance, a se je potem pozdravila. Nasa mama pa se dolgo niso mogli naštimiti, a sedaj so hvala Bogu, zdravi. Pri Ajdovcu so zelo žalovali ter si lahko misliš. Sedaj Mieka gospodinji, a prav dobro se ne razumejo, ker Tone in Jože obetujo zelo nagnata in ne marata delati. Tone ima že eno hčerko z Makucujo. Že jih, a se jo sedaj nič ne zmeni. Prav, da jih ne bo nikoli vzel. Osebo zelo zlostni in so rahlega zdravja, ker se vedno ježijo. Najmanj trije so bil letos pri birimi v Predvorju 29. aprila. Franček je vezala Ana z Možjance, Janček pa nista mati. Mati so dobimo. Potem bomo že pisali kaj

več. Pošiljam tebi in eči tvoji družini n-broj pristnih gorenjskih pozdravorov iz domačega kraja. Ečku pozdravijo tudi mama in Francka tebe, mater in vse druge.

Danes teeden bo sv. Peter; je zelo dogovrano proti kot je bilo včasih na ta dan.

Tvoje pismo je bilo oddano 25. marca, dobili pa smo ga 22. junija. To pismo pa oddam danes 24. junija in sporoti, kdaj si ga dobita v roke.

Še enkrat vsem pozdrav od nas vsem.

Igačaj Cuderman,
Tupalič pri Kranju,
Jugoslavija

Jožef Mrak iz Podgorja pri Kamniku je pisal svoji svakinji Ani Žagar v Cleveland naslednje pismo:

Podgorje, 24. maja.

Najprej srčen pozdrav po strašnih štirih letih, katera smo pa — avala Bogu — srečno prestali. Roka je preslabla, da bi mogla popisati vse grezote vojne. Na Goriškem se izginile cele vase, od katerih ni ostala niti ena hiša. Sveti Višarje in Sveta Gora pri Goriški sta le kup razvalin. Ljudje, ki so se po razpadu takozvane soške fronte vrnili domov, niso vedeli, kam se prisli. Vse je bilo razrito ed granat. Prej imoviti ljudje so sedaj bereti. Pomanjkanje je še sedaj veliko. Potrebščin ni doniti, če so pa slučajno na prodaj. Je treba piačati začnejo neizmerne cene. Le nekaj čen naj ti navedem: meter blega za moško obliko srednje vrste 200 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spuščica 30 kron; klobuk 80 kron; parčevljiv 400 kron itd. Sedaj je došla čas ameriška moka in stane 5 do 5 kron kilo. Pred enim tednom so začeli v Kamniku zopet pčeli ženidbe ter jih prodajajo po 40 vinjarj. V Kamniku stane ki logarji meseč 14 kron, v Ljubljani pa je po dnevu 20 do 300 kron; kotonina za srajce 80 kron; moški predpanski 40 kron; spušč

GOZDNI ROMAR

FRANCOSKI SPISAL GABRIEL PERRY.

Za "Glas Naroda" prevedel G. P.

Prvo poglavje.

UVOD. — ZASPANI PEPE.

Pristanišče Elančovi ob obali Biskaje nudi slikovit in imponent pokrajinski prizor. Ko sem se po svojem povratku iz Amerike nekoga dne izkral v Elančovi, pa nisem svoje pozornosti posvetil nekemu staremu gradu, ki je mogče edini svoje vrste, ki na Spanskem še obstaja in ki se dviga s svojo strmo streho visoko nad pečino. V tem starem gradu sem zopet spoznal prostor, kjer se je pričela neka dramatična povest, katero sem čul v gozdovih. So nore pred par leti, ko sem se vrnil iz Mehike.

Skalni pas, na katerem se dviga ta grad, vključuje tudi male pristanice Elančovi, ki je zavarovan z naspom, zgrajenim iz svrbo obklesanega kamena.

Na mestu, kjer se ta nizki nasip stika z zemljo, pričenja človek plezati po stopnjicah navzgor, ki vodijo k hišam vasi. Testa, ki je slišela velikanskim stopnjicam, predstavlja celo vas Elančovi.

Ker obstaja prebivalstvo izključno iz ribičev, ki so podnevi odsonči, izgleda vas v prvem trenutku kot popolnoma zapuščeno. Le dim se dviga iz hiš ter kaže da pripravljajo gospodinje večerjo. Od časa do časa se pojavljajo pri vratih koč v svojih pesterobarvnih krilih ter s svojimi dolgimi do kolen segajočimi kitami. Oziroma se s krhnimi pogledi po neskončnem morju kajti od tam mora jo priti njih možje po končanem dnevnem delu.

Tak pogled nudi sedaj vas Elančovi, koje tišina in samotnost vzbujata tudi v človeku občutek strahu in melahnolije.

Meseca novembra leta 1803 pa je delala vas Elančovi še velik bolj žalosten utis. Blizina francoske armade je pognala del prebivalstva v beg. V svojem trahu so prebivalci pozabili, da jih njih uboštvo sketi pred vsako izgubo ter se odstranili s svojimi ladnjami da uidejo na ta način napadu.

Zgodovina gradu Elančovi je, kot sem že rekel, tesno spojena z zgodovino "Gozdnega romarja".

Ta grad je bil test družine Mediana ter je tvoril del velikega majorata, ki je bil ustanovljen v tej starji družini. Grofi Mediana niso že dolgo časa več stanovali v tem divjem gradu, dokler ni v prijetku leta 1808 načelnik družine, najstarejši sin zadnjega grofa Mediana, sklenil poslati v ta star grad svojo mlado soproge ter svoje dete. Kot višji častnik španske armade si je namreč izbral Don Juan de Mediana ta grad kot varno pribrezališče za svojo ženo dono Lujizo, katero je strastno ljubil. Bila pa je še neka druga stvar, ki ga je napotila, da si je izbral ta grad. Župan ali alcalde v Elančovi je bil namreč star služabnik grofeske hiše in računal na njegovo udanost do družine, ki ga je dvignila na stolice, katero je zavzemal sedaj. Don Ramon Cochecho (Kočečo) se je glasilo ime te vrhovne oblasti v Elančovi.

To žalostno hivališče pa ni le odgovarjalo skorajšnji ločitvi, ki je bila posledica vojaških dolžnosti grofa. Prilegalo se je prvič časom zvez, ki je bila sklenjena vsprije žalostnih okoliščin. Mlaši brat Don Juan, Don Antonio Mediana je istotko ljubil Dono Lujizo. Ko pa je slednja izjavila, katerega ljubi bolj, je zapustil. Don Antonio deželo in od enega časa ga ni nikdo več videl. Razsirele so se celo novice o njegovi smrti, katerih pa ni nikdo potrdil.

Don Juan je ostal le malo časa v Elančovi. Višja povelja so ga prisilila skrčiti svoje stanovanje na gradu očetov. Odpotvoval je ter izročil svojo ženo skrbi nekemu staremu služabniku. Vrnil pa se ni nikdar več. Neka francoska kroglica ga je zadela v enem izmed bojev, ki so se vršili pred bitko pri Burgos.

Turobnum veseljem prvega časa zakona je sledila pri Domi Lujizi žalost predčasnega udovikega stanu. V času, ko je bil grad Elančovi pozorisce in priča bolesti grofice Mediana, se pričenja način povesti, toje v mesecu novembra leta 1808.

Vsek si lahko misli, da je imelo pristanice Elančovi, čeprav je ležalo osamljeno, svojo posadko carinskih stražnikov. Njih polžaj pa je bil takrat zelo žalosten. Španska vlada jim sicer ni odrekala pravice do plače, a je vedno pozabila slednje izplačati. K temu je še pršlo, da je takrat tihotapstvo, ki bi lahko stražnike odskočilo, popolnoma spalo. Tihotape se niso upali ustavljati se ljudem, kojih beda je poostrojil njih pažljivost. Od kapitana pa do zadnjega vojaka so razvijali vsi neuromorno pažljivost, iz česar je sledilo, da je imela španska vlada služabnike, ki so jo malo stali ter jih bili kljub temu zvesti.

Eden teh obrežnih stražnikov pa je imel glede tihotapev povsem drugačne nazore. Šel je celo tako daleč, ter izjavil, da jih sploh nikdar ni bio. Bil je znau raditega, ker je vedno zaspal na straži in na njegova hlinjenja ali resnična brezbržnost mu je preskrbelo priimek "zaspamer".

Svojemu slovesu se je imel zahvaliti, da je užival popolno srečo. Življenje ni bilo zanj nič drugega kot dolg spanec. Spal je povdajset ur na dan ter premišljal v kratkih urah, ko je bil zbujen. O tem, kako bo kmalu zopet spal.

Vsled tega so ga tudi redkokedaj poslali na stražo.

Pepe je bil star 25 let ter visoke postave, suh in mišičast. Njegove črte, od gostil obvezne oči, so morale biti nekoč ognejevite. Njegov obraz je nosil poteze onih, ki so že po vojni naravnih razdražiljiv. Bolesen ali pa kak drugi vzrok, pa je prevlekel njegovo lice kot s piastjo mramorja. Kljub vsem zunanjim znakom mogočnega in živahnega telesa ter duše je bil videti Pepe najbolj brezbržni človek na celiem svetu.

Njegovo slabo razpoloženje je doseglo do najvišje stopnje, ko ga je onega večera, ko se pričenja način povesti, pustil pozvati k sebi kapitan Don Luka Desperto. Vsprije tega nepričakovanega poveta se je Pepe dvignil, se pretegnil ter odšel z naslednjimi besedami:

— Kakšna neumnost pa je padla kapitanu v glavo, da je puščil poklicati mene?

Kakorhtiro je bil sam, se je napetil stražnik veliko živahnejši, kot je bila sicer njegova navada proti stanovanju svojega poveljnika. Kapitan je bil v trenutku, ko je vstopil, zelo zaposlen ter ni zapazil, da so se vrata odprila.

Ko je stal vojak nepremično na pragu ter čakal, da bo pričel kapitan z ukorom, katerega je pričakoval, je zapazil na tleh skupaj zganjen papir. Oblika in barva sta dokazovala, da se je moral dolgo nahajati v kaken žepu. Pepe je bil mož reda, čeprav je bil drugač apatičen. Misil si je, da je škoda pustiti papir na tleh, kajti nekaj mora žeti vreden, ker je bil toliko časa skrbno spravil. Napravil je torej kretajo, da se ga polasti.

Z navidczano dvojno počasnostjo je napravil dva koraka naprej. Kapitan ga je čul ter se obrnil. Pepe pa je medem že stopil na papir, katerega se je hotel polastiti.

Vojak je skoro spal ter vrtil med prsti črno smodko.

— Tukaj sem, gospod kapitan, — je rekel Pepe ter spoštljivo ponovil kapitana.

— Dobro, dečko moj, — je odvrnil kapitan dobrodošno.

Časi so budi, kaj ne?

— Čul sem govoriti o tem.

(Dalje prihodnjič.)

Ali imate sorodnike in prijatelje v Jugoslaviji, katerim bi radi poslali živila?

Naš izvozni departement je zeločen opravljati naročila kakor nekoli velikosti; pomagati ali svetovati pri izberi blaga ter pričeti vsem, ki se ne vedo kam obrniti, na pomoč s podrobnostmi poštnega. Služba je brezplačna, razen v slučajih, kjer se zahteva nenačadno zaviranja.

Mi lahko pošljemo sedaj v Jugoslavijo in v druge dele Evrope, kjer ne prepovedujejo vojne razmere.

V dobrbit onim, ki nimajo prilike oglašati se osebno v našem trgu, svetujemo sledeni seznam predmetov, ki so se po naših izkušnjah izkazali najbolj zažljivim.

5 funtor svetega masa	5 funtor masti v koziberni škatki
2 funta kave, zeleni ali pravene	12 in pot funta rjene moko
1 funta čaja	5 funtor čednejši
2 funta corned beef v škatki	10 funtor zdrobljenega sladkorja
2 funta Mallard kaka	5 funtor šapeha
	9 kosov mila

Vse skupaj bo skrbno zavito ter odposljano, odpoišljalm stroški plačani vključno voznina in zavarovalnina, za sveto \$30.00.

Omenjeno množino podvojimo za \$60.00
Omenjeno množino potrojimo za \$90.00
Omenjeno množino početimo za \$100.00

INDIVIDUALNA NAROCILA

V važo korist je, če odpoljite iz newyorkskega pristanišča. Naročilu pridelite denar.

Vsa naročila in denar pošljite na:

Acker, Merrill & Condit Company

Export Department

130 Chamber St. New York City

Pridite, telefonirajte ali pa pišite

Rehabilitacija Srbije

Ljubljanski "Slovenec" piše: z našimi, zavarovana pred vrnitvijo rusofilstva Rumunija se mora, ki so se odigrali pred svečino ne bi bila podala ne to nevarnostno vojno in jo povzročili. Le-ni pot, če bi bila videla, da je tregunda, da pada del edgovornosti zveza odločenja, da se ne odpave tudi na Srbijo, je razpršena vsled zvez in Belgradu, vendar bi bili priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske. Izjava Šefja je potem bi bilo lahko spriznati venske delegacije v Versaillesu terko z Belgradom, vendar bi bili priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske. Izjava Šefja je potem bi bilo lahko spriznati venske delegacije v Versaillesu terko z Belgradom, vendar bi bili priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Počasi se dviga zastor nad dovršenjem rusofilstva Rumunija se mora, ki so se odigrali pred svečino ne bi bila podala ne to nevarnostno vojno in jo povzročili. Le-ni pot, če bi bila videla, da je tregunda, da pada del edgovornosti zveza odločenja, da se ne odpave tudi na Srbijo, je razpršena vsled zvez in Belgradu, vendar bi bili priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada prezira vsled zadnjih odkritij nemško-avstrijske integracije Rumunije in vlastiske.

Priznanja sovražnika samega ter pristišli, da sovjetska vlada